

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Mitropolitul Ioan Meșianu.

— Un jubileu de 40 ani. —

Ziarul «Românul» din Arad publică în numărul de Duminecă următorul prim-articol:

În călugărească singurătate și-a prăznuit, în zilele trecute, un Cuvios Moșneag jubileul, pe cât de rar, pe atât de important, al arhieriei de 40 ani.

La 3 Februarie v. c. adică s'au împlinit 40 ani, decând Exc. Sa I. P. Sf. Părinte Ioan Meșianu a fost ales, prin voința lui D-zeu și prin increderea obștească a reprezentanților diecezei Aradului, de episcop al acestei dieceze.

Acest unul din prea puținele noastre prilejuri de bucurie trecu neobservat și mai ales neprăznuit... dar, poate, vom avea un cuvânt de scuză în mormanele de cadavre și în jertfa râurilor de sânge frățesc, cari ne fură azi tot gândul zilei.

Totuș, nu ne este permis să lăsăm de tot uitat acest moment de aniversare, la care trebuia, între alte împrejurări mai prielnice, să ne îndemne, nu numai poziția actuală a înaltului jubilan, ci, mai ales, binecuvântatele roade ale activității sale de până acum, desfășurată în dieceza Aradului.

Privind în general viața și activitatea Exc. Sale, Părintelui Ioan Meșianu, îți este imposibil a nu-i remarca, la primul loc, puternica individualitate, care dintru începutul carierei Sale publice s'a ilustrat prin o vie și rodnică activitate.

Ridicat din rândul preoților noștri sătești până în culmea ierarhiei sfintei biserici ortodoxe române din Transilvania și Ungaria, în tot parcursul vieții Sale publice de peste șase decenii, a rămas până în sfârșit omul devotamentului și al muncii stăruitoare pentru binele obștesc.

Alesee Sale însușiri personale L-au ridicat deloc după anul 1850 la suprafața vieții publice românești.

Fruntaș și conducător politic al Românilor din străvechiul cuib al lui Radu Negru Vodă din Țara Făgărașului; — deputat în conferința națională dela 1861 și în congresul național dela 1863; — bărbat de al cărui cuvânt se ținea cont și din partea factorilor dela guvernul transilvan de pe atunci, fiind un membru marcant al dietei provinciale din Cluj dela 1865; — iar pe terenul bisericesc: paroh și protopop neadormit în purtarea de grijă de păstoriții Săi; — membru marcant în acțiunile pentru desrobirea ierarhică și reorganizarea bisericescă a provinciei noastre mitropolitane; consultat de multeori direct, ori indirect, de către Marele Andreiu în acțiunile și preocupările de această natură; — o chibzuită fire, prin care s'a afirmat ca membru în toate corporațiunile bisericesti restaurate și prin care a ajuns la distingerea de a conduce primul congres național bisericesc electoral; — iată, în termeni lapidari, însușirile și vrednicile înaltului

jubilant, înainte de ce să fi ajuns în legăturile spirituale ale diecezei Aradului.

Un bărbat cu un trecut de peste 2 decenii și de o notorietate atât de marcantă în viața bisericescă, culturală și politică a Ardealului, nu putea să rămână necunoscut nici Românilor din părțile diecezei Aradului. Cu tot dreptul deci întruni Ioan Meșianu, protopopul de atunci al Branului, simpatiile și întreaga încredere a factorilor în drept din dieceza Aradului, cari la sinodul diecezan din 1874 îl aleseră Vicar episcopesc la Oradea-mare, pentruca la 3/15 Februarie al anului următor să-l ridice în scaunul de episcop diecezan.

Dieceza Aradului p'atunci era în niște condiții, cari nu satisfăceau pe deplin măsura așteptărilor celor ce țineau foarte mult să vadă roadele vieții constituționale bisericesti de curând inactivate.

Opinia publică a diecezei Aradului, pe al cărei tron episcopesc stătuseră până la 1839 chiriarhi sărbi, cerea cu insistență un om viguros și pricepător, în aceeaș vreme și un bărbat probat, care să ducă cu pași mai repezi dieceza spre mult dorita prosperare.

Prea Sfințitul de atunci și-a și înțeles, nu numai chemarea, ci și situația specială.

În scurtul Său cuvânt prezidial dela primul sinod eparhial, pe care L-a condus la 1875, — evitând făgăduințele patetice, se mulțumește a remarca cele mai arzătoare trebuințe ale diecezei: reorganizarea institutului teologic și a preparandiei. Iar d'aci încolo dă curs liber energiei și priceperii pentru cauzele publice.

Deja la 1876 aduse preparandia, din surghiunul unor încăperi nepotrivite din partea de către Murăș a orașului, în localuri mai potrivite, în centrul orașului.

La anul 1877 înființează fondul preoțesc, care din buna sămânță a începutului numără azi peste 1½ milion.

Tot atunci înființează tipografia diecezană, care a evoluat în o instituție importantă pentru dieceză.

Pune la cale îmbunătățiri esențiale, covârșitoare față de trecut, în ce privește viața și organizarea institutului teologic și a preparandiei, pentruca mai târziu să le așeze într'un pompos palat și să le atașeze și un alumneu preparandial.

Pe lângă interesele pur sufletești, menajate prin atâtea pastorale și vizitațiuni canonice, a promovat foarte mult desvoltarea școalei populare și înmulțirea școalelor sătești.

A sporit numărul fondurilor și fundațiunilor diecezane și a îmbunătățit administrarea lor, bine știind, că — pe lângă darul și ajutorul lui Dumnezeu, cari sunt în veac cu biserica lui Cristos — mai trebuie, ca și mâna omului să-i fortifice situația externă prin întărirea existenței materiale...

Nu mă pot gândi să exhaiez, în fuga condeiului, nici pe departe vrednicile Părintelui fost episcop al diecezei Aradului. Ci mă restrâng să mai adaog, că vrednicile Sale s'au făcut cunoscute departe hotarele diecezei Sale de odinioară: Majestatea Sa monarhul L-a decorat, ca pe episcop, în două rânduri, iar biserica L-a ridicat la cea mai înaltă treaptă ce L-o putea oferi — tronul mitropolitan...

Împlinindu-se la 20 Aprilie v. c. patruzeci de ani de faptică arhierie a Exc. Sale, dintre cari 24 ani mănoși au fost petrecuți în mijlocul nostru, iar restul cu asemenea vrednicie în Scaunul de mitropolit, — așa cred, factorii chemați ai diecezei Aradului vor și afla vremea și forma cuviincioasă, pentru a da lui Dumnezeu ceace lui Dumnezeu i se cuvine din acest prilej, și pentru a exprima tot atunci grațitudinea și venerațiunea, pe cari dieceza le datorește fostului vrednic arhipăstor al său și actualului Cap văzut al provinciei mitropolitane. *Un protopresbiter.*

Alegerea de episcop dela Arad.

(Sevârșită în 3/15 Februarie 1875.)

Prin alegerea Episcopului Miron Romanul de Arhiepiscop și Mitropolit al bisericii gr. ort. române din Ungaria și Transilvania, în locul Mitropolitului Ivacicovici, trecut la Sârbi, o nouă văduvie s'a ivit în dieceza Aradului, văduvie însă, care nu a fost de lungă durată. Pe la finea anului 1874 s'a mutat Mitropolitul Miron Romanul la Sibiu, și pe 2/14 Februarie 1875 a fost convocat sinodul eparhial electoral, care întrunindu-se, a procedat numai decât, sub conducerea Arhiepiscopului și Mitropolitului Miron Romanul, la alegerea noului episcop.

De astădată sinodul nu era desbinat, ca la alegerea premergătoare, partide nu se formaseră, pentrucă nu era decât un singur candidat pentru episcopie, — după părerea generală, cel mai vrednic între cei vrednici, — vicarul episcopesc dela Oradea-mare, protopresbiterul Ioan Meșianu.

În ședința primă din 2/14 Februarie 1875 sinodul electoral aradan a trecut peste formalitățile obicinuite, ear în ședința a doua, din 3/15 Februarie 1875, s'a procedat la actul de alegere. Prezenți erau 55 deputații sinodali. Se aleg întâiu bărbații de încredere pentru controlarea voturilor date (deputații sinodali Sig. Borlea și Part. Cosma) și în urmă deputații chemați pe nume aruncă buletinele în urnă. Se desfac țidulele și se constată, că din 55 voturi date, vicarul Ioan Meșianu a primit 43, protosincolul Andreiu Papp un vot, arhimandritul Popea un vot, ear zece bile erau albe. În conformitate cu acest rezultat al votării săvârșite, Arhiepiscopul și Mitropolitul Miron Romanul proclamă pe vicarul Ioan Meșianu ales episcop pentru văduvita eparhie a Aradului, apoi al Orăzii-mari, Jenopolei, Halmagiului și al părților adnexe dela Banatul timișan.

Sinodul erumpă în aclamări șgomoțoase la adresa noului episcop, care invitat prin o deputațiune de trei, se prezentă în sinod și într'o vorbire frumoasă mulțumește pentru încrederea ce i-s'a arătat, și declară, că primește alegerea.

A fost rar și momentuos acest act al sinodului eparhial din Arad, unde totdeauna au fost deosebiri de păreri și grupări de oameni, pentrucă a fost primul cas, că

s'au văzut căzând toți de acord asupra bărbatului vrednic de a fi pus în fruntea unei dieceze mari, și în unele privințe cam neglese, cum era a Aradului. Nu s'au înfămplat de astădată nici capacitări, nici apostrofări reciproce pe tema noului mire al eparhiei văduvite, pentrucă nu era trebuință. Spiritul de care a fost condus sinodul din Arad la aceasta alegere, e de altcum mai bine reogindat în organul oficial de pe atunci al eparhiei române gr. ort. arădane «Lumina», care în numărul 5 din 1875 scria următoarele:

«Alegerea de episcop, de astădată n'a preocupat spiritele oamenilor, și nici n'a inspirat îngrijiri așa mari bărbaților interesați de bunăstarea bisericii. Totul părea un lucru sussept de deja, care acum trebuia să-și ajungă soluțiunea finală. Membrii sinodali, până a nu se aduna în conferențe de consultare deja erau bine orientați cu privire la candidatul la episcopie, căci acesta nu era persoană nouă și necunoscută poporului din eparhie. Candidatul tuturor de astădată a fost singurul părinte vicariu episcopesc în Oradea-mare Ioan Meșianu, care în ședința electorală din 3/15 Februarie a. c. așa zicând în unanimitate fu ales de fiitor episcop al Aradului.

Doă circumstanțe promiteau și chiar asigurau alegerea într'un episcop a părintelui vicariu Ioan Meșianu. Va fi în bună aducere aminte la toți alegerea de episcop din anul 1873. Ioan Meșianu, protopop în Ardeal, încă atunci devenise popular înaintea eparhioților aradani. Ca model de preot în arhidieceză, la alegerea de episcop pentru dieceza Aradului în toamna anului 1873 el căpătase 25 voturi, dar cu acestea a ramas în minoritate, fiind majoritatea pe lângă Sfinția Sa Miron Romanul, arhimandrit și vicariu episcopesc.

Căderea părintelui Meșianu însă nu era cădere, ci preluđui triumfalei alegeri din 3/15 Februarie 1875. Neîncrederea ce sinodul pare a-i fi arătat atunci, nu era neîncredere directă, ci era premergătorul semn al nemărginitei încredere, ce același sinod puse într'insul la 3/15 Februarie a. c.

Cei mai mari opoziționali ai părintelui Ioan Meșianu în 1873 erau deputații din Biharea. Dar acestia, după exemplul lui Saul, acum deveniri cei mai mari aderenți ai lui. Aceasta este o lucrare a providenței! În anul trecut sinodul ordinar al eparhiei arădane, pentru vicariatul dela Oradea alege în unanimitate pe părintele Ioan Meșianu, pe bărbatul, care Orădanilor părea nepopular și strein. Ca vicariu episcopesc, dânsul avu și ocaziune și teren pentru a da probe destule și invederate despre frumoasele sale calități spirituale, despre zelul său preoțesc, despre interesul ce-l are pentru prosperitatea și cultura poporului român.

Și într'un adevăr, părintele Ioan Meșianu, ca vicariu episcopesc a fost un păstor zelos și foarte îngrijit de turma ce a stat sub păstoria sa. Indată ce ocupă funcțiunea de vicariu, pentru a cunoaște starea poporului său el a întreprins călătorii prin toate părțile din districtul consistorului.

Acestea erau de ajuns, ca alegerea sa de episcop să fie o dorință generală pentru toți. Nici nu se putea altfel. Acei deputați, cari în rândul trecut și-au dat votul pentru dânsul, ca oameni de caracter și cu judecată matură, trebuiau să țină cu scrupulositate acuma mai mult decât altădată la demnitatea și onoarea lor. Ear deputații bihoreni, după ce nu numai înșiși, ci tot poporul s'a încredințat despre bunățate inimei și devotamentul părintelui Ioan Meșianu pentru biserica și școală, despre iubirea ce o are către turma sa, nici într'un chip nu puteau da votul lor altui candidat, ci acești deputați, precum la alegerea trecută intrară în sinod cu un cuget și cu o inimă pentru Miron Romanul, așa la aceasta alegere ei pașiră toți cu un cuget și cu o inimă pentru părintele Ioan Me-

țianu. Ei au decis alegerea de episcop la 1873, și tot ei au decis alegerea de episcop săvârșită Luni (3/15 Februarie 1875). Alegerea a decurs în ordinea cea mai exemplară și a fost condusă de Excel. Sa *Miron Romanul*, arhiepiscop și mitropolit.

Nou alesul episcop, precum se știe, este preot de mir, și după censurarea canonică și aprobarea alegerii de către Maiestatea Sa, va avea să îmbrace tagma monahală, și successive se treacă prin toate treptele ierarhice, până la gradul de Arhiepiscop, cee-țe, dacă alegerea va fi odată confirmată, se poate deplini în grabă și foarte ușor...

Așa scria «Lumina» și așa s'a și întâmplat, însă în mod invers. Mitropolitul *Miron*, care ținea mult la respectarea formelor, s'a basat pe canonul 17 al sinodului local din Constantinopol, și a stăruit, ca actele sinodului electoral arădan se nu fie înaintate spre aprobare la locurile mai înalte înainte de a trece alesul episcop prin toate gradele presbiterale și înainte de a fi îmbrăcat tagma monahală. Citatul canon dispune adecă astfel: «In toate îngrijinduse (sinodul) pentru buna rânduială bisericească, și aceasta a hotărî am aflat de necesar, ca nimenea din mireni sau monahi cu grabă se nu se înalte la înălțimea episcopiei, ci în gradurile bisericesti întâiu esaminat fiind, așa se primească hirotonia dignității episcopesti. Deși până acum unii dintre monahi sau laici, așa aducând cu sine necesitatea, numai decât s'au aflat vrednici de onorul episcopop, cari au strălucit cu fapta bună, și bisericile lor le-au adus la înălțime. Însă aceea, ce rareori se întâmplă, nu putem nici decum statui de legea bisericești, și de aceea hotărîm, că pentru viitor aceasta nici decum se nu fie, afară dacă acela, care are a se hirotoni după canon, a trecut prin toate gradele sacerdotale, împlinind în fiecare grad timpul legiuit».

Conform acestui canon a procedat deci sinodul episcopesc al bisericii gr.-ort. române din Transilvania și Ungaria, când a supus întâiu pe alesul episcop al Aradului *Ioan Meșianu* esaminării canonice, și apoi a dispus se fie trecut în tagma monahală, ear în urmă prin gradele sacerdotale, până la treapta de Arhimandrit, — și numai după facerea acestor formalități, prin cari trebuia se treacă preotul de mir *Ioan Meșianu*, s'au înaintat actele de alegere la locul preinalt spre întărire.

În urma hotărârilor sfântului sinod episcopesc, *Ioan Meșianu* a îmbrăcat deci în 23 Februarie 1875 tagma monahală în mănăstirea Hodoș-Bodrogului din diecesa Aradului, primit fiind între frații monahi de către egumenul de atunci al mănăstirii, Arhimandritul *Zsivcovic*, sub numele de mai înainte *Ioan*, pe care și l-a ținut și ca monah. La 1 Martie n. apoi Arhiepiscopul și Mitropolitul *Miron Romanul* l-a hirotonit într-un protosinod, în capela episcopiei din Arad, și în 2 Martie n. l-a ridicat la treapta de Arhimandrit.

Terminate toate acestea, actele electorale au fost înaintate guvernului ungar și aprobarea preinaltă a urmat în curând, astfel, că în 12/24 Martie 1875 episcopul *Ioan Meșianu* a depus jurământul de fidelitate în mâinile Maiestății Sale Impăratului și Regelui apostolic Francisc Iosif I, ear în 30 Martie v. 1875 a fost consacrat într-un episcop, în biserica din cetate a Sibiuului, prin Mitropolitul *Miron Romanul* și episcopul *Ioan Popasu*. Instalarea s'a făcut în 20 Aprilie v. 1875, în Dumineca Tomii,

în Arad. Noul episcop, actualul nostru Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*, și-a început apoi imediat rodnică activitate, apreciată atât de frumos în articolul premergător.

Răsboiul.

În Polonia-rusască și în Galiția de vest se dau focuri vii de artilerie și ciocniri mărunte. Unele încercări de înaintare ale dușmanului au fost respinse cu ușurință. În Carpați asemenea au făcut trupele rusești încercări de a îndrepta atacuri asupra trupelor noastre, dar au fost respinse cu mari pierderi. Pe la Nistru se dau lupte mari. În Carpați au fost prinși dela finea lui Ianuarie până Luni 64 ofițeri și 40,806 soldați ruși, cu 34 mitraileze, 9 tunuri și multe care de muniție.

În luptele grele date la lacurile mazuiriene și terminate cu înfrângerea Rușilor au căzut în captivitate la Nemți 7 generali, 100,000 soldați. Rușii au pierdut 150 de tunuri, multe mitraileze și mulțime de care cu muniții. Armata a zecea rusască a fost nimicită de tot.

În Franța și Belgia sunt tot Nemții în favor. Pe mare submarinele germane au mai scufundat un vapor englez, încărcat cu cărbuni, și alte patru vapoare de comerț. La granițele sârbești s'a început bombardarea Belgradului, după ce Sârbii au început întâiu se bombardeze orașele Semlin și Mitrovița.

Dușmanii succesului.

— Tineretului nostru. —

XI.

Vorbele obscene.

Pofta neînfrânată de a se arăta bărbați a împins pe mulți tineri la întrebuițarea tutunului și a beuturilor alcoolice. Dar este cu mult mai mare numărul acolora, cari orbiți tot de aceeași desertațiune, își necinstesc buzele cu un graiu necuviincios, semnul ruinei morale și cauza neizbânzii în societate.

Nu toți fumătorii mor inveninați de nicotină, nici beutorii nu ajung toți alcoolici. Dar cât de pușini sunt printre tinerii cari s'au dat răului obicei al fumăturii și beuturilor, cât de pușini sunt, cari să nu-și fi însușit un limbaj grobian, obscen și fanfaron!

Cât de absurdă și respingătoare este purtarea unor astfel de tineri! Adeseori sunt din familii bune, în care domnesc manierele cele mai distinse, dar abia scăpați de sub supravegherea părintească la gimnazii, universități ori școale speciale, în tovărășia unor camarazi de etatea lor, își însușesc un limbaj atât de necuviincios, încât întreține unori în grobianitate pe al vițtilor. Cu cât sunt mai murdare metaforele, cu cât sunt mai crunte injurăturile acestor *eleganți*, cu atât se cred ajunși la un grad mai înalt de bărbăție.

Și fiindcă progresul lor intelectual și științific nu ține totdeauna pas egal cu progresul lor ca eroi de cafele și lupanare, și fiindcă suma ideilor lor în consecință nu sporește în proporția în care li se îmbogățește vocabularul de vorbe grosolane, conversațiile dintre acești *imberbi* sunt adeseori mai desgustătoare, decât conversațiile ocnașilor și vagabunilor.

Odată călătoream cu trenul, când doi juniași, de o înfățișare slabă ca vai de ei, s'au urcat în compartimentul vecin. Îndată începură cu graiu înalt, ceea ce încă este o manieră caracteristică a acestor indivizi, o conversație atât de *picantă*, încât toți ceilalți călători își perduseră răbdarea. Unul dintre călători i-a întrebat, foarte politicos de altfel, dacă n'ar putea să-și schimbe conversația genantă pentru oamenii de bun gust cari sunt de față. Tinerii noștri se aflau într-o incurcătură grozavă. Nu putură decât să bălbăie câteva vorbe impertinente, a căror înțeles eră, că fiecare e liber să vorbească cum îi place; dar tăcură, încercând să-și ascundă rușinea. Mărturisesc, că mi-a fost foarte milă de ei.

Știu eu, că acest limbaj infect nu este totdeauna semnul unei corupțiuni interioare adânci, ci simplu un obicei funest, pe care și l-au însușit niște copilandri, închipuindu-și, că vor fi cu atât mai *bărbați*, cu cât vor fi mai necioplîți. Poate să fie asta originea acestui obicei respingător, cu toate acestea el nu e mai puțin primejdios, pentru că cel ce și l-a însușit, nu se mai poate desface de el, oricât de mult ar vrea.

Un alt exces de limbaj ce și-l însușesc tinerii la mesele de cafea sau în tovărășia fumătorilor imberbi, este fanfaronada sau *minciunile laudăroase*. N'as vrea să afirm, că aceste sunt împotriva poruncii a 8. dumnezeiești, pentru că se fac de obicei între astfel de împrejurări, încât există siguranța morală, că n'ar crede-o. Dar cine nu vede, cât de mult se desonorează tinerul mințind, ori în ce formă o face?

Minciuna este oprită pentru toată lumea. Dar până la un anumit punct e scuzabilă pentru cei slabi de înger, pentru copii cari caută în minciună un refugiu pentru slăbiciunea lor. Dar pentru un tinar, care a trecut peste slăbiciunile copilăriei, pentru un tinar care se stimează și e conștios de personalitatea sa, care are ambiția de a fi considerat *bărbat* și poate de a fi intitulat *domn*, minciuna este lucrul cel mai nedemn și cel mai rușinos. Cu atât mai vărtos, că fapta celui ce ni-ar spune în față vorba: *Mințest!* e socotită ca o insultă, ca o vătămare de onoare, vrednică după legile cavalești să fie spălată în sângele insultătorului.

Eu nu vreau să zic, că a acuza pe cineva de minciună ar fi o vină vrednică să fie pedepsită cu moarte. Dar am ales anume această aprefiere din timpurile barbare, spre a dovedi, cât de grav este atinsă onoarea celui ce poate fi prins cu minciuna. Cu toate acestea printre tinerii cu pretenții de *bărbați* nu e nimic mai obișnuit ca minciunile laudăroase. Noroc, că nu sunt totdeauna *calomni*.

Din punctul acesta de vedere mai putem face observarea, că fanfaronadele adeseori sunt așa de neverosimile, încât nu e nici o primejdie, dacă sunt crezute. Dar cine nu vede, că nici în astfel de cazuri nu sunt de altă treabă, decât să mărească ridicolul în care se învălesc minciinoșii laudăroși.

În tren, în cafele și într'alte locuri unde se leagă conversații cu persoane ne-

conoscute până aci, nu arareori asistăm la adevărate întreceri, cine să *mințescă* mai mult. Aceasta se întâmplă preste tot când interlocutorii sunt niște băiețândri ce-și iau mutre de bărbați și nu-și dau seamă că *bunul simț* este singurul semn al bărbăției pentru un tinar, căruia abia-i încolțește musteața. Aceste întreceri adeseori sunt întrerupte de către vreun glumeț rătăcios, care-și povestește isprăvile atât de exagerate, că nime nu-i poate da crezământ și astfel îi infundă pe ceilalți minciinoși, făcându-i de răs.

Obiceiul de a minți din laudăroșie nu e numai ridicol, ci și primejdios, pentru că slăbește obiceiul atât de frumos și folositor pentru tineri, de a spune adevărul. Dar e un alt viciu de o mie de ori mai detestabil care întocmai ca molia în lână, se naște din conversațiile tinerilor ce *nu se genează*, cum se zice. E viciul *obscenității* în vorbe. Acest viciu, când nu este tovarășul necurăteniei moravurilor, prin indecența și manifestațiunile sale este cu siguranță premergătorul desfrăului.

E o luptă aprigă ce trebuie să o poarte toți tinerii împotriva desfrăului în periodul plin de primejdii dela 15—20 ani. Focul devine și mai impetuos și se răspândește în mod irezistibil, dacă mai e și hrănit. Iar greutatea împreunată strâns cu castitatea tineriei crece într-o măsură de necrezut în urma rătăcirii acolora tineri cari crezându-se trecuți peste starea copilăriei, întrețin conversații obscene cu semenii lor. Că sunt trecuți peste *nevinovăția* copilăriei, e sigur, dar n'au scăpat de slăbiciunile acesteia, decât spre a cădea în slăbiciuni și mai mari!

Vorbele obscene, grosolane și fanfaronada sunt o adevărată plagă pentru tineret. Această plagă e și mai urită, dacă ne dăm seamă, că n'are nici o bază în boldurile firești, ci se întemeiază numai pe pretenția nebună de a da pe bărbatul.

Și trebuie să o spunem cu adevărată teamă, că deși beția nu culege între tinerii noștri atâtea jertfe ca în țările germane de pildă, în schimb limbajul obscen face o adevărată pradă printre ei, conspirând împotriva moralității și țării caracterului lor. Tinerii noștri înclină mai mult spre jocul cu astfel de vorbe decât tinerii altor rase, la cari se vorbește mai puțin și necurătenia se manifestă mai puțin prin fapte decât prin vorbe. Un motiv mai mult, ca să păzim tineretul de acest viciu, care-i poate fi funest, periclitându-i viitorul moral și social.

«Limbajul comun și obscen, zice Conwell, e *primul-născut* între păcate, și influența sa este rușinoasă și josnică. E cu puțință, ca unii să-și păstreze curățenia moravurilor și pe lângă un astfel de limbaj, dar aceste cazuri sunt totdeauna rari. Limbajul vulgar și obscen este cea dintâi lecție în școala diavolului și pentru mulți cel dintâiu pas pe drumul perzării. Este un păcat, care nu procură victimelor sale nici plăcere, nici satisfacție, nici profit material. Tinerii, cari își însușesc acest obicei, dau dovadă de un adevărat *spirit de jertfă*, pentru că lucră *gratuit* pentru satana».

«Nici un viciu nu e condamnat mai mult de toată lumea, decât acesta, pentru că nu întinează numai inteligența, ci și caracterul și vieața și în scurtă vreme ajunge un obicei statornic, foarte greu de invins».

Acest viciu despoate pe tineri de respectul pentru ei înșiși și alungă pe Dumnezeu din inima lor — Dumnezeu nu poate locui în mijlocul atâtor spurcăciuni — și deschide poartă largă pentru tot soiul de rele.

FOIȘOARĂ.

Unde s'a născut Nicolae Bălășescu?

Părintele Arhimandrit *V. Margra*, cum am văzut d'n cele publicate în foia din numărul trecut al ziarului acestuia, trege la îndoaie esecitatele datelor cuprinse în «Enciclopedia Română» cu privire la locul nașterii lui *Nicolae Bălășescu*, și crede, că acesta a fost născut în comitatul Aradului, ori în Bihor. Argumentul? În scrisoarea de felicitare, trimisă episcopului *Gerasim Ratiu*, vorbește Nicolae Bălășescu despre *dascăl și ucenic*, ceea ce înseamnă, că teologia a făcut-o în Arad, având de profesor pe Ratiu, care din profesor a ajuns episcop. Se poate, că Nicolae Bălășescu și-a făcut în Arad studiile teologice. Dar d'n faptul acesta nu se pot scoate deducții și nu se pot trage concluziuni, că s'a născut în comitatul Aradului, ori în Bihor. Cine știe prin cari împrejurări a ajuns Nicolae Bălășescu în teologia d'n Arad? Poatecă în cea dela Sibiu n'a putut se fie primit, din anumite motive, ori poatecă el însuși se va fi dorit la Arad, auzind că acolo sunt puteri mai bune dascălești, iar el, fiind râvnitor după învățatură cât de mult, va fi crezut, că acolo și o poate însuși în măsură cu mult mai mare decât în Sibiu.

Cheltuelile de drum și de întreținere nu vor fi jucat rol, pentru că părinții se erau oameni cu stare bună în Hașeg, comitatul Târnavă-mare.

E adecă afară de orice îndoială, că Nicolae Bălășescu s'a născut în Hașeg, deci a fost ardelean. Dacă nu era din Ardeal, ci din părțile Aradului, ori din Bihor, sigur că atunci, când a venit îndărăt din București, n'ar fi venit la Sibiu; iar în zilele viforoase ale anului 1848, s'ar fi dus, ori la Arad, pentru că cu fruntașii români de acolo se chibzuiește ce e de făcut în interesul poporului român din patrie, ori la Lugoj, ca se dea mână de ajutor lui *Eutimiu Murgu* într-un ajungerea scopurilor urmărite, sau apoi se alătura la acțiunea h.orenilor, condusă de *Gossdu*. El însă a venit în Ardeal, s'a dus la marea adunare națională din Blaj, care l'a ales membru în comitetul central, puș sub prezidenția lui *Șoguna*. De Ardeal era deci legat, nu de Bihor, ori de Arad!

Dar că locul nașterii sale a fost comuna Hașeg din comitatul Târnavă-mare, ne arată mai convingător rezultatul a hetei, care la rugarea mea a fost întreprinsă la fața locului, din partea părintelui *Ioan Dordea*, parohul bisericii gr. ort. române din Hașeg. Părintele *Dordea* a esultat mai mulți oameni bătrâni din sat: pe *Frățiciu*, de 76 ani, pe *Bălășcu*, de 74 ani, ambii oameni știutori de carte și cu mintea de-

plin sănătoasă, și pe alții, apoi strănepoți și strănepoate de ale lui Nicolae Bălășescu, și din faziunile lor a stabilit următoarele adevăruri nere-ternabile, pe cari mi le-a comunicat în scrisoarea de cuprinsul următorul (datată din 18 Februarie n. e.):

«Nicolae Bălășcu, mai târziu Bălășescu, s'a născut în comuna Hașeg. A fost de o etate cu tatăl bătrânului Bălășcu, care trăiește și care știe pozitiv, că tatăl său a fost născut în anul 1805. De-i și Nicolae Bălășcu, sau Bălășescu, a fost născut probabil tot în anul 1805, ori apoi cu un an mai înainte, sau mai târziu. Tatăl bătrânului Bălășcu i-a spus însă acestuia de mai multe ori, că a fost *tocmai* de o etate cu *vărul său*, Nicolae Bălășescu. Din matriculele bisericice nu se poate conștata anul și ziua nașterii, pentru că matriculele botezaților din anii aceia lipsesc. Se faceș numai cu anul 1814.

Părinții lui Nicolae Bălășescu au fost *Onu Bălășcu* și soția sa *Maria*. Onu era numit și *Fleșeriu* pentru că era și măcelar, pe lângă ocupația sa principală: plugar de fructe și cu stare bună. Avea stavă de cai și călduri de oi. Feciori a avut *trei*, pe *Nicolae*, *Sămuiă* și *Ioan*. Acesta d'n urmă a ajuns preot în Hașeg, la anul 1836, după repozarea preotului de mai înainte *Dumitru Bălășcu*, unchiul lui Nicolae și al fraților sei, și preot botezător al tuturor trei. Se știe în comună, că Nicolae Bălășescu a tre-

cut în haine ciobănești în România, pentru a scăpa de persecuțiuni.¹

Nicolae Bălășescu a ținut mult la rușeniile sale din Hașeg. Pe mulți dintre nepoții sei i-a dus la București și i-a ajutat, ca se umble la școală. Fostul meu cantor, *Sămuiă Bălășcu*, tipicar de frunte, născut la anul 1833 și mort numai înainte cu câțiva ani, a fost nepot de frate al lui Nicolae Bălășescu. Imi povestea de multe ori, că l'a dus și pe el unchiul său la București, ca să l'de la școală, se făcă om d'n el. Dar el era cam ușuratic și neascultător. Uchiul seu îi certa de multe ori și îi spunea: «Nepoate, nepoate, atunci te vei face și tu om, când se va face salca pom... Nici n'a stat *Sămuiă Bălășcu* mult în București, la unchiul seu, ci a venit acasă, s'a făcut plugar, cantor, iar într-o vreme fusese și învățător.

Am mai auzit apoi următorul lucru, dela răposatul meu tată și dela bătrânii cu cari am vorbit, dintre cari unul era pe atunci membru în reprezentanța comunală. Nicolae Bălășescu făcând o căătorie la Ierusalim, a dat acolo de neplăceri. Autoritățile publice au cerut să se legitimeze. El însă nu avea hârtii de legitimare la sine. A scris deci acasă, la Hașeg, comuna sa natală, ca să i se trimită un act de legi-

¹ A fost la anul 1848, după ce a scăpat din temniță, unde fusese aruncat, ca agitator, împreună cu *Treb. Laurian*.

Tinărul, care se lasă subjugat de limbajul grosolan și obscen, începe să fugă de societatea bună și cinstită, în care se simțește străin. Despărțit de cei buni, ce viitor îl poate aștepta? Ce va face? Desigur va căuta tovărășia oamenilor a căror moravuri sunt în armonie cu felul său de a vorbi. Și astfel, cei din vanitate au început să vorbească ca derbedei, cu timpul vor ajunge ca să le semene și în moravuri și în condițiile vieții sociale.

Cu durere ne aducem aminte de unii tineri din familii foarte onorabile și cu frumoase poziții sociale, cari au început să imiteze limbajul caselor de joc și al localurilor de rău nume. Aceștia au ajuns să trăiască despărțiți, prin o barieră de neînălțurată, de părinți și de societatea cultă și onestă în care au fost născuți!

Și această boală de gură este foarte contagioasă. «Un tinăr cu graiul plin de obscenități, zice Conwell, poartă cu dânsul mai multă contagiune, decât unul infectat de coleră. Și într'un timp foarte scurt el va corupe o întreagă populație! Un astfel de tinăr face mai mult rău, decât o duzină de pungași, decât o bandă de hoți. Când se înrădăcinează un astfel de vițiu în viața unui neam, e una din cele mai mari nenorociri!...»

Adevărat! Astfel de păcate sunt de ajuns, ca să sape moralitatea și să întunece mărirea cea mai strălucitoare!

Ce spune dnul Caillaux?

Revista „Ostdeutsche Rundschau” din Viena publică cuprinsul unei scrisori, pe care a primit-o dela o persoană absolut demnă de încredere din Rio de Janeiro și în care se vorbește despre vizita din America de sud a bărbatului politic și fost ministru de finanțe al Franței, Caillaux. Dnul Caillaux, care în timp apropiat va sosi în țară în Franța, s'ar fi pronunțat într'un cerc mai intim în Rio asupra războiului actual în următorul chip:

„Războiul nostru împotriva Germaniei este o nebunie și o crimă. În Paris ar arunca cu pietri asupra mea dacă as spune în public acest lucru, și totuși eu așa cum zic. Toată vina cade asupra lui Delcas, care nu poate ierta împăratului Germaniei niciodată, că după prima criză marocană l-a scos din ministeriu. Noi scoatem numai castănele din foc pentru Anglia! Iar din partea Rusiei nu vom putea aștepta vreodată grațitudine. Din acel moment, în care nu vom mai fi în stare să împrumutăm Rușilor parale, — la Neva ni se va întoarce rece spatele.

Cât timp am stat eu ca ministru, neterupt am căutat să inițiez bune raporturi cu Germania, căci după convingerea mea, Franța în alianță cu Germania ar fi neînvingibilă. Iar aceasta tovărășie ar fi totodată mai prietnică și culturale și civilizațiunii mondiale. Când Germanii ne-au invadat țara în August, și înaintaseră soldații germani până la Marne, — eu am conjurat pe detentorii noștri de putere, să încheie pace repede cu împăratul Wilhelm. Cu siguranță atunci puteam obține o pace ieftină. Împăratul Wilhelm voia să zdrobească pe Anglie, și spre acest scop dorea se aibă libere ambele brațe. Noi nu am fi pierdut nici un singur metru pătrat din țara noastră, dacă împlineam atunci dorințele împăratului Wilhelm. Belgia încă rămânea cu Regele ei. Germania s'ar fi mulțumit, dacă i-am fi restituit cheltuielile de război,

timare, căci în schimb pentru aceasta binefacere va trimite și el un ceas pe seama bisericii sășești din Hașag. La comună a decă Sașii erau atunci stăpâni. Sașii nu au voit să-i trimită documentul cerut. A intervenit însă preotul de pe atunci, Comșa, împreună cu alți fruntași români, și în fine actual cerut i s'a trimis.

Mai notez, că Nicolae Bălășescu s'a născut și a crescut în casa și curtea care acum e parohială și în care locuiesc eu, ca paroh al Hașagului. E casa și curtea lui Onu Bălășcu-Fleșeriu, cu piniță sub casă, e casa zidită de Onu, tatăl lui Nicolae Bălășescu...»

Acestea sunt informațiile primite dela părintele Ioan Docea din Hașag. E e ne arată destul de lămurit, că Nicolae Bălășescu s'a născut cu adevărat în comuna Hașag, în comitatul Târnavă-mare, nu în comitatul Aradului, ori în Bihor.

Vorbe înțelepte.

A critica și a face mai bine sunt două lucruri deosebite.

Cuvintele sunt icoana sufletului.

Fă-ți datoria în fiecare zi.

ne lângă aneajamentul de a nu mai îndrepta armele noastre contra Berlinului.

Ei, dar la Ely é opinia mea a fost primită cu indignare spumegătoare, iar pe mine m'au trimis imediat în voiaj. Acum este prea târziu. Germania nu poate fi biruită. În cazul cel mai bun poate să urmeze, după devastări fără sfârșit, o pace slabă, dictată de istovirea generală, o pace, care va păstra însă în sine germenul pentru viitoarele noi hărțeli. Dacă nu jertfim pământ și bani, acum nu mai obținem pace». Momentul istoric l-am scăpat. Delecas și Poincaré, ei doi au acest îngrozitor păcat pe sufletele lor. Acum poporul german nu mai poate fi calmat, până când împăratul Wilhelm nu va intra biruit în Paris. Noi am făcut în August o nebunie, care nu se mai poate îndrepta».

Dacă sunt adevărate cele ce se spun în revista vieneză „Ostdeutsche Rundschau”. — pentru că în zilele de astăzi toate comunicările apărute în ziare au se fie primite cu mari rezerve, fiindcă nu poți ști, dacă ele nu sunt cumva anume ticluite, pentru ajungerea vreunui scop oarecare. — atunci dnul Caillaux, fost ministru de finanțe al Franței, ni se presintă ca un om cu vederi foarte largi, ca un bărbat de stat cu pătrundere foarte adâncă. Da, așa va zice fiecare om cunoscător: nu război, nu ură și dușmănie între Franța și Germania, ci pretenție, alfanță sinceră, ca braț de braț și meargă ambele state în fruntea culturai și a civilizațiunii în Europa. Și nu e eschiză posibilitatea, ca după terminarea războiului de fapt așa să se întâmple. În Germania voiața pentru ajungerea la acest sfârșit nu lipsește. În Franța însă trebuie să apară un plan încă mulți oameni, cari se vadă clar lucrurile, așa ca dl Caillaux. Se sperăm, că vor apărea.

NOUTĂȚI.

Dieceza Caransebeșului nu alege. În Caransebeș s'a ținut Sămbătă în 7 Februarie v. e. consistoriu plenar sub presidenția P. S. Sale Episcopului Dr. Miron E. Cristea. În vederea stărilor excepționale de astăzi, consistorul a hotărât, ca alegerile deputaților pentru sinodul eparhial să fie amânate pe timpuri mai prielnice.

Oprirea băuturilor alcoolice. Ministrul comun de război a luat măsuri, prin care oprește restaurantele și birturile câșilor ferate să dea băuturi alcoolice soldaților, cari trec prin gări. Nici ceai cu rum nu este iertat să vândă. Din contra, restaurantele gărilor sunt îndatorate să țină la dispoziția soldaților călători ceai fără rum, băuturi răcoritoare, băuturi calde și supă, în cantități suficiente. Băuturi alcoolice se pot da soldaților la gări numai cu învoirea medicilor militari sau în urma unui ordin al comandelor mai înalte militare.

Coacerea pâinii. Guvernul ungar a luat măsuri, ca brutării din țară să nu mai coacă pâine pentru vânzare și pentru particulari decât din aluat, care cuprinde până la 50 % făină de cucuruz. Unde lipsește cucuruzul, făina de grâu sau de secară are să fie mestecată până la 25% cu cartofi. Autoritățile administrative pot impune și particularilor hotărârile acestea cu privire la faceerea pâinii. Măsurile intră în vigoare cu 1 Martie 1915. Contravenienții se pedepesc cu amendă până la 600 cor. și închisoare până la 2 luni.

Restabilirea ordinii. În Bucovina încețoșă se lucrează cu mare ardoare pentru a restabili vechea stare de lucruri. Rușii au săvârșit nu puțin pustiire în comunele bucovinene. Conte Meran, refugiat la Cluj, din încredințarea guvernului său a început să cerceteze localitățile evacuate de dușman. Autoritățile civile și-au reluat activitatea în Rădăuț Seret, Câmpulung, Suceava și în alte locuri. Primar al Sucevei a fost proclamat Voronca, șef al poliției va fi numit Tarangul. Rușii, cât au stat în Bucovina, au interzis activitatea tuturor tipografiilor. Guvernatorul rus Zadorin a confiscat ziare și cărți, între care și un calendar românesc pentru popor. Lucrurile confiscate au ajuns, după retragerea rușilor, earăș în mâinile proprietarilor.

Bani falsificați. De câțva timp circulează numeroase bancnote false à 100 coroane. Falsificatele sunt dintre cele mai izbutite. De aceea atragem luarea aminte a publicului la primirea bancnotelor de 100 cor. Falsificatele de acum sunt făcute din două foi de hârtie, foarte subțire, lipite una peste alta; ear pe latura ungurească sus în stânga se poate ceti cuvântul *barki* (în loc de: *barki*). Unele linii, pe falsificatele numite, sunt mai puțin fine, decât pe bancnotele veritabile.

Zarist condamnat. Tribunalul din Seghedin condamnase pe zaristul sârb Iasa Tomici la amendă de 1000 cor. și 6 luni temniță de stat, pentru un articol agitatoric publicat anul trecut în gazeta *Zistava* din Neoplanta. Curtea de apel dela Seghedin a confirmat zilele acestea sentința rostită de tribunal.

Reducerea chirilor. Proprietari de case ai capitalei ungare, în considerare că numeroase locuințe au rămas goale, s'au simțit îndemnați să reducă chiriile — de alfel foarte urcate — ale caselor. Unii le-au redus cu 30 % — 40 %. Aceiaș lu cru se anuță din Cluj și din alte orașe. Să credem, că nici Sibiuul nu va rămânea îndărătul lor.

Prezentarea gloșărilor amânată. Gloșății în clasa B. născuți în 1878, 1879, 1881 și 1882, cari veau să se prezinte la serviciu activ în 1 Martie 1915, în urma unui ordin al ministrului pentru apărarea țării, vor avea să se înfățișeze în 15 Martie n. 1915.

D'ale câșilor ferate. S'a sistat pe timp nedeterminat circulația trenului, care pleca din Sibiu spre Vinț la 4 ore 51 minute d. a și sosea dela Vinț la Sibiu la 11 ore 39 minute înainte de amezii.

Pentru văduvele și orfanii eroilor noștri. Coplașii *Petrică și Mircea*, al căror nume de familie dorește să rămână tănuit, dăruiesc cor. 20 la *Fondul Andrei baron de Șaguna* pentru ajutorarea cu preferință a văduvelor și orfanilor eroilor noștri căzuți pe câmpul de onoare. Pentru primos aduce sincere mulțămite în numele Reuniunii meserișilor sibieni: Vic. Tordășianu, prezident.

Albanezii în contra Sârbiei. Știri parisienne, primite din Niș, spun că albanezii au dat răvală asupra frontierei întregi sârbești și mai ales asupra provinciei Ohrida. Albanezii s'au luptat cu izbândă și trupele sârbești au fost necesitate să părăsească provincia Ohrida. Cauza de căpetenie a conflictului este, că Sârbii au masacrat mulți albanezi și au devastat ținuturile mărginașe pentru a-și acoperi retragerea.

Corăbii cufundate. După *Daily Telegraph*, Anglia a pierdut până astăzi nu 63 de corăbii, cât spunea ministrul Churchill, ci cu câteva mai multe, și adecă: 155 de corăbii.

Premii pentru nimicirea submarinelor. Admiralitatea britică a înștiințat mai multe porturi, că va da premii căpitanilor și marinarilor de pe vapoarele de pescari, dacă vor reuși să nimicirească submarine dușman. O mie de funți sterling primește căpitanul, care prinde sau cufundă un submarin. Acelaș premiu se acordă pescarului, dacă dă informațiuni, cu ajutorul cărora se poate nimici un submarin dușman. Știrile, privitoare la mișcările vaselor de război inimice, se respălătesc cu 500 funți sterling. Premii de felul acesta, pentru nimicirea de corăbii germane, au pus și particulari engiezi. Concurenții însă nu se prea îmbuzesc.

Cuvinte sincere. Respânditul ziar parisian *Petit Journal* a publicat zilele acestea un remarcabil prim-articol, în care se constată câteva fapte dureroase pentru poporul francez. Estă ce serie *Petit Journal*: Germania în 1872 avea 330 mii de oameni obligați la arme, ear Franta 300 mii. — În 1912 Germania are 560 mii recruti, Franta numai 283 mii. Cu alte cuvinte, înainte cu patruzeci de ani țările, din acest punct de vedere erau aproape egale; ear acum se rapoartă ca doi contra unul. Pe un chilometru patrat se găsește: în Franta 73 de locuitori, în Germania 130, — de și pământurile franceze sunt mai fructifere, clima e mai dulce, și situația țării, între Ocean și Marea mediterană, este mai favorabilă. Și totuși Francezii în timp de 40 de ani au muncit, au cruțat, și-au îmbunătățit starea materială, au strâns capitaluri considerabile. N'au nitat, decât un singur lucru, cel mai esențial: *n'au produs oameni*. — De ce? Răspunsul se poate da în două vorbe: *din egoism*. Scăderea numărului nașterilor însemnează totdeauna, că a slăbit sentimentul de a ținea la olaltă al poporului, de unde urmează că a scăzut și spiritul jertfirii de sine. O! dacă Franta ar fi știut înainte consecvențele aceste înfrântoare!... Problema zilelor noastre este să câștigăm victoria cu orice preț. Victoria aceasta însă nu e de ajuns, ea nu va aduce toate rodurile dorite, dacă nu vom învinge și egoismul. E neapărat, ca Franta să devie de nou o națiune productivă; alt fel, echilibrul nu se poate susține.

† **Nicolae Diamandi**, fost rector catihet în Beiuș, iar apoi translator în ministeriul de interne în Budapesta, a adormit în Domnul Sămbătă, în locuința sa din Budapesta Fie i memoria binecuvântată!

† **Inspecție.** Noul ministru comun de finanțe, dnul Dr. Köber, a fost în Budapesta, pentru a se prezenta membrilor guvernului ungar, iar de aci a plecat luni la Sarajevo, pentru a inspecta administrația din Bosnia și Herțegovina, puse ambele sub a sa conducere și guvernare.

† **Mihail Chisacovici**, deputat în dieta provincială a Bucovinei și șef al partidului democrat român din Bucovina, a decedat zilele trecute în Viena. În veci amintirea lui.

Dela spitalul militar. A murit infanteristul *Oszkó Stefan* din regimentul 83 de infanterie, născut în comitatul Vas, și va fi înmormântat mâine Joi, în 25 Februarie n. la ora 3 d. a. după ritul romano-catolic din casa mortuară a spitalului de garnisonă din loc.

Neutralitatea micilor state. Ziarul *Rieci* din Petrograd scrie: Diplomația noastră rusească nu mai are încredere în România și în pregătirile sale puse pe mare șgomot. Acum știm, că România nu are de gând să se mestece în război și să aducă jertfe sângeroase. Țara românească va aștepta în liniște și rabdare, până când puterile aflătoare acum în război vor începe să înlocuească noua hartă europeană: atunci apoi are să iasă la iveală și România cu eventuale dorințe. Neutralitatea Bulgariei se poate considera earăș de sigură. Grecia asemenea începe să se liniștească.

Jertfele războiului mondial.

Biroul internațional al Crucii Roșii din Geneva (Elveția) a adunat toate datele referitoare la pierderile de cari le-au avut statele intrate în război și le-a dat publicității. E e sunt următoarele:

Sârbia a avut, dela 1 August 1914 până la 10 Ianuarie 1915, bolnavi și răniți 126.000, neapți de serviciu pentru timp îndelungat 19.500, prizonieri 46.000, morți 87.000. La olaltă 278.000.

Munteenegro a avut, dela 1 August până la 10 Ianuarie 1915, bolnavi și răniți 33.000, neapți de serviciu 12.500, prizonieri 13.500, morți 22.000. La olaltă 91.000.

Japonia a avut, dela 1 August până la 21 Noemvrie 1914, bolnavi și răniți 36.000, neapți de serviciu 5.500, prizonieri 2.500, morți 11.500. La olaltă 55.500.

Rusia a avut, dela 1 August 1914 până la 10 Ianuarie 1915, bolnavi și răniți 1.490.000, neapți de serviciu 421.500, prizonieri 769.000, morți 743.000. La olaltă 3.423.500.

Belgia, a avut dela 1 August până la 31 Decemvrie 1914, bolnavi și răniți 62.500, neapți de serviciu 27.500, prizonieri 49.500, morți 72.500. La olaltă 212.000.

Franța a avut, dela 1 August până la 31 Decemvrie 1914, bolnavi și răniți 717.000, neapți de serviciu 439.000, prizonieri 494.500, morți 464.000. La olaltă 2.115.500.

Anglia a avut, dela 1 August până la 31 Decemvrie 1914, bolnavi și răniți 185.000, neapți de serviciu 49.500, prizonieri 82.500, morți 116.500. La olaltă 433.500.

Toate statele înșirate au deci la olaltă, bolnavi și răniți 2.655.500, neapți de serviciu 975.000, prizonieri 1.462.500, morți 1.516.500. La olaltă 6.609.500.

Pierderile puterilor centrale, Germania și Austro-Ungaria, sunt apoi următoarele: **Austro-Ungaria** a avut bolnavi și răniți 780.000, neapți de serviciu 96.500, prizonieri 232.500, morți 481.500. La olaltă 1.570.500.

Germania a avut bolnavi și răniți 618.000, neapți de serviciu 83.000, prizonieri 138.000, morți 341.000. La olaltă 1.180.000.

La olaltă puterile centrale au pierderile următoare: bolnavi și răniți 1.378.000, neapți de serviciu 179.000, prizonieri 370.500, morți 822.500. La olaltă 2.750.500. Pierderile puterilor centrale nu sunt deci nici pe jumătate așa de mari, ca ale dușmanilor noștri.

Teatru.

Miercuri, în 24 Februarie: *Galeria străbunilor*, comedie în 3 acte.

Joi, în 25 Februarie: *Voevodul Tigrișilor*, operetă de I. Strauss, în beneficiul dirigentului *Radolf Wallner* și cu binevoitorul concurs al dnei Victorina Phleps și al d'ui Ionel Crișan.

„PLUGARIUL“, institut de credit și econ., societate pe acții în Oltsăcădate. takarékpénztár részvénytársaság Oltszakadátón.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Plugariul“, societate pe acții în Oltsăcădate se invită pe baza statutei or la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în 8 Aprilie st. n. 1915 la 2 ore postmeridiane în Oltsăcădate (localul institutului) cu următorul

Program:

- 1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului anului de gestiune 1914 și darea absoluturului.
2. Propunerea direcțiunii și al comitetului de supraveghiere referitoare la împărțirea profitului.
3. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un nou period.
4. Eventualmintre alte propuneri insinuate direcțiunii.

Domnii acționari sunt rugați conform statutelor, a-și depune acțiunile la cassa institutului, eventual la „Albina“ în Sibiu sau „Andreiana“ în Reșinari.

Oltsăcădate, în 8 Februarie 1915.

1-1

Direcțiunea.

MEGHIVO.

Az oltszakadati „Plugariul“ takarékpénztár részvénytársaság részvényes urai ezennel megbívatnak az alapszabály értelmében

a XVII-ik rendes közgyűlésre,

mely 1915 évi április hó 8 án délután 2 órakor Oltszakadátón (az intézet helyiségében) fog megtartani a következő

Tárgysorozattal:

- 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1914 évi mérlegre és a felmentés megadása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság indítványa a tiszta nyereség felosztása iránt.
3. A felügyelőbizottság választása egy új időszakra.
4. Esetleg az igazgatósághoz más felterjesztett indítványok.

A részvényes úrakkal figyelemzetnek az alapszabály értelmében, hogy részvényeit az intézet pénztáránál, esetleg „Albina“-nál Oltszakadátón vagy „Andreiana“-nál Reșinari-oltszakadátón 1915 évi febr. hó 8-án.

Oltszakadátón 1915 évi febr. hó 8-án.

Az igazgatóság.

Contul bilanț la 31 Decembrie 1914.

Activa—Vagyon. Mérleg számla 1914 év december 31 évi. Pasiva—Teher.

Table with 4 columns: Description, K, f, Description, K, f. Rows include Cassa în număr, Capital social, Fond de rezervă, etc.

Contul profit și pierdere.

Spese—Kiadás. Nyereség és veszteség számla. Venite—Bevételek.

Table with 4 columns: Description, K, f, Description, K, f. Rows include Interese de depuneri, Interese de scont, Interese după obligațiuni, etc.

Oltsăcădate (Oltszakadát) 31 Decembrie 1914.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Ioan Căndea m.p., președinte. Ioan Stanciu m.p., cassar. Ioan Iordachie m.p., contabil. Dr. Ioan Fruma m.p., Toma Măhăa m.p., Ioan Georgescu m.p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltatt és a 16 és segédkönyvekkel összehangásban találtatt.

Oltsăcădate (Oltszakadát), la 14 Februarie 1915.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő bizottság:

Ilie Stanciu m.p. Ioan Moisin m.p. Toma Stanciu m.p. Constatin Stefan m.p. Toma Podăa m.p.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

Table with 2 columns: Description, Price. Rows include De argint veritabil inele și cercei, Totți articli în aur veritabil de 14 carate, etc.

Numai cu bani gași!

Rog pentru sprijinul Onoratuului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvaericele, aurării, argintării și argint de China, Sibiu, strada Cărnădăiei Nr. 3.

(2) 12-24

Redactor responsabil Teodor V. Păcășian.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhiepiscopala, Sibiu.

Biblioteca Teatrală

editată de Societatea Fondului de Teatru Român

- Nr. 28. Teodor Abt. Bacăreasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 30. Aurelia Păcășian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patruleguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.
Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Ștefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 38. Georges Courtenne, Invingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de București. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.
Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monologe de declamație broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creangă, de Radu Prișcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acuma:

- Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Poririle insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.
Nr. 2-3. M. Demetrescu, Inceputurile Omenirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 4-5-6. Ilie N. Gețep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri. + 10 fil. porto.
Nr. 7-8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

- Nr. 51-52-53. Pedagogia și Medicina, Primejdia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 54-55-56. Bulgarii, Foloasele Chimiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 57-58-59. Apărarea Națională, Rușii și Sgarceana. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

- Nr. 7-8-9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.
Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Japonieză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 12. Edmond Rostand, Romanticoșii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

- Nr. 131-132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I-II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.
Nr. 133. B. Constant, Pribegul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 135. Saltikow-Scedrin, Povestii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

- Nr. 136. Al. Cezar, R. zica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 140. Carl Ewald, Ioane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 143-144. Camille Cocuan, Suferințele Vulturului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 145. Arthur Conan Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 146. I. Ciocărian, Fară noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 148. I. Dragoslav, Povestii de Crăciun. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 151. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 153. Emilia Tailleur, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 154. Louis Jacolliot, Vânătorii de robi dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

- Nr. 17. Puiu Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, În Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Eric IV, istoria anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

- Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 863-864. Vasile Conta, Incercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 865-866. G. A'ina, Arta de a vorbi în societate și diferite oc. zii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, mici cuvântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 867-868. John Ruskin, Comori și Grădini, trei conferințe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 869. Ioan Neuițescu, Pui de Lei, poezii eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotniță. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, nevele și schite. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 874-875. Paul Bourget, Durerosa Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 876-877. Dem. Mladenovici-Damed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigitatie pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.
Nr. 878. C. Apostoliu, Povestii alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 879-880. Alfred de Musset, Emelina Margot, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 888-889. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 890. C. C. Salustius, Despre Conjurația lui Catilina, trad. din latinește. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 891-892. I. Budai-Deleanu, Tigania, poezii eroice-comice în 12 cături. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
Nr. 893. I. Turghenev, Anciar sau Arborele Morței. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 894. M. Davidescu, La Fântâna Castaliei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
Nr. 895. A. Cehov, Farmacista, romanele și schite. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhiepiscopala